

Fastighets- och serviceförvaltningen, Kost gemensamma funktioner

Patric Gill

Epost: patric.gill@regionvastmanland.se

Telefon:

LÄGESRAPPORT OM PATIENTKOST INOM ÄTSTÖRNINGSVÅRDEN

Förslag till beslut

Kostnämnden godkänner lägesrapporten och lägger informationen till handlingarna.

Ärendet i korthet

Den gemensamma kostnämnden beslutade den 1 juni 2026 att ge verksamhetschefen i uppdrag att ta fram en lägesrapport om hur patientmåltiderna fungerar inom psykiatrins ätstörningsvård i Region Västmanland och Region Uppsala. Bakgrunden till uppdraget var den nationella debatten om patientkost inom ätstörningsvården och behovet av en samlad bild av nuläget samt eventuella utvecklingsbehov.

För patienter med ätstörning är kosten en central del i vården. Det innebär att patientens preferenser och efterfrågan, till skillnad från i många andra delar av hälso- och sjukvården, inte helt får styra. Behandlingsmålen kan stå i konflikt med vad patienten vill. Det innebär att den behandlande verksamheten har ett större inflytande över kosten. Kostfunktionen får således en delvis annan roll än när det gäller patientmåltider i andra delar av hälso- och sjukvården.

Genomförande

Som underlag för rapporten har en enkät skickats till berörda verksamheter inom ätstörningsvården. Frågorna har omfattat patientkostens funktion i behandlingen, måltidsutbud, leveranser, måltidsmiljö, samverkan med köket samt förbättringsbehov.

Vid rapporttillfället hade svar inkommit från verksamheter inom Region Västmanland. Några svar från Region Uppsala hade ännu inte inkommit. Resultatet ska därför ses som en nulägesbild baserad på inkomna svar.

Det bör även noteras att delar av ätstörningsvården i Region Västmanland idag använder måltider från annan leverantör än regionens tillagningskök i Västerås. Detta beror på att verksamheten vid införandet av Fleximatssystemet inte hade förutsättningar att anpassa verksamheten till systemets arbetssätt. Det rör sig dock om ett relativt begränsat antal portioner i förhållande till den samlade patientmåltidsproduktionen.

Sammanfattande nulägesbild

Enkätsvaren visar att patientkosten inom ätstörningsvården i Region Västmanland över lag fungerar väl. Måltidernas kvalitet och utbud bedöms generellt motsvara verksamheternas behov.

De utvecklingsbehov som identifierats handlar främst om ökad variation vid längre vårdtider, fler vegetariska alternativ, ökad flexibilitet kring portionsstorlekar och måltidskomponenter samt förbättrade möjligheter att skapa lugna och

individanpassade måltidssituationer, särskilt inom slutenvården. Flera respondenter lyfter även önskemål om förenklade beställningsrutiner och fortsatt dialog kring verksamheternas specifika behov.

Bedömning

Kostfunktionen har inte någon möjlighet att bedöma hur väl kosten i dag bidrar till vården av patienter. De ansvariga vårdverksamheterna anger dock i enkätsvaren att patientkosten fungerar på ett tillfredsställande sätt. Några allvarliga eller systematiska brister har inte identifierats. Rapporten visar samtidigt på utvecklingsmöjligheter vad gäller Kosta leverans såsom variation i måltidsutbudet och flexibilitet i beställnings- och portionslösningar, men också i verksamheternas förutsättningar att skapa en god måltidsmiljö för patienterna.

Kost kommer att fortsätta dialogen med verksamheterna om ett ännu bättre samarbete framöver, Kost kommer även att kontakta Region Uppsala, som ännu inte besvarat enkäten, för att undersöka vilka gemensamma utvecklingsmöjligheter som finns.

Beslutet skickas till

Förvaltningsdirektör Fastighets- och serviceförvaltningen

Verksamhetschef Kost